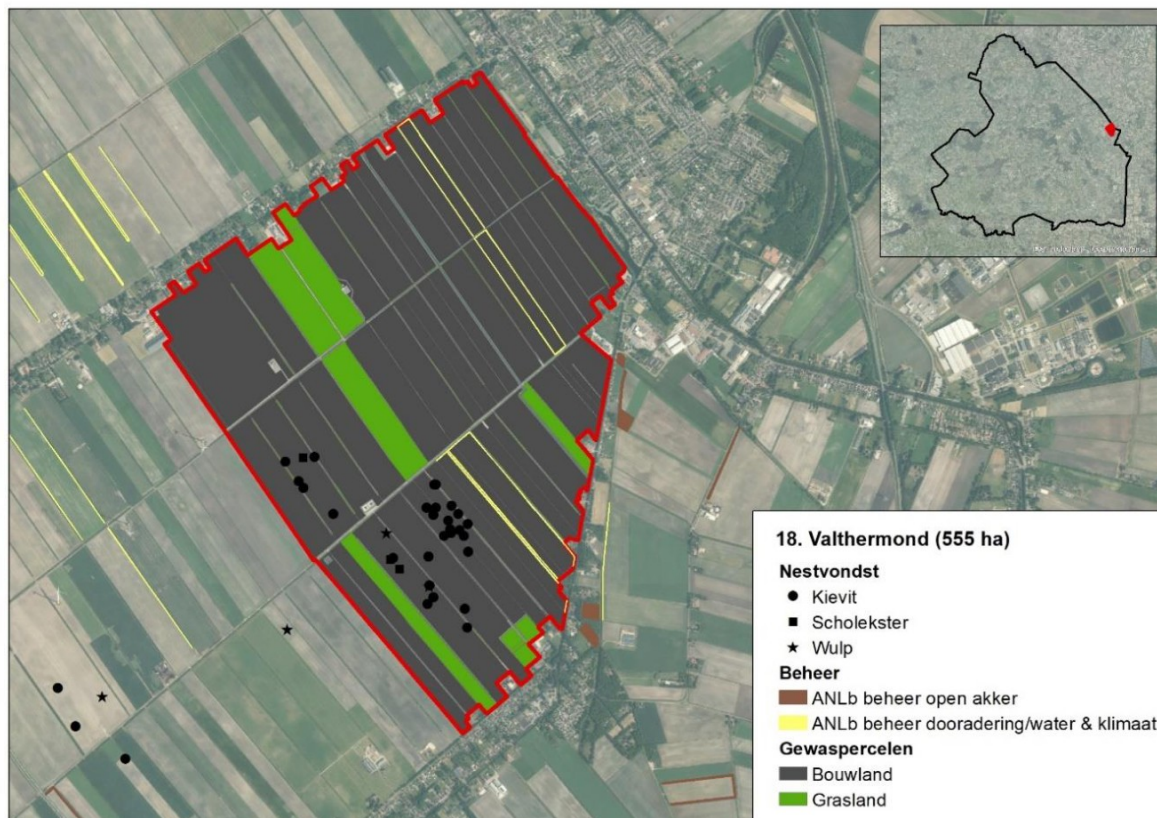

Gebiedsscan Valthermond

Gebied 18

Figuur 1: Weidevogelgebied 18 Valthermond, met daarin voor de periode van 2023 weergegeven de gevonden weidevogelnesten (zie ook tabel 1) en beheermaatregelen.

Het weidevogelgebied Valthermond beslaat een oppervlakte van 555 hectare en ligt tussen Eerste Exloërmond en Kavelingen. Het gebied bestaat grotendeels uit bouwland, afgewisseld met enkele percelen grasland. Het betreft een zeer open gebied, wel is recent een relatief groot aantal windmolens geplaatst. Het gebied is het Natuurbeheerplan begrensd als ‘open akkerland’. De gemiddelde grondwaterstand in het voorjaar varieert over het gebied, met in het zuiden delen van het gebied waar deze tussen de 20-40 centimeter onder het maaiveld ligt¹.

Weidevogelgebied Valthermond is als broedgebied met name van belang voor de kievit, maar ook scholekster en wulp komen in lage aantallen in het gebied tot broeden. Op basis van het aantal nestvondsten lijken de aantallen vrij stabiel. De gemiddelde nestoverleving is met 0.36² (2021-2023) laag te noemen, hoewel vanuit de vrijwilligers de indruk bestaat dat de predatiedruk meevalt. Maatregelen specifiek tot verbetering van het biotoop van weidevogels zijn niet uitgevoerd, wel zijn op enkele locaties kruidenrijke akkerranden gerealiseerd onder het ANLb. Daarnaast werd net ten zuidwesten van het gebied in 2021 rond een deel van een perceel een vossenwerend raster geplaatst (bijlage 1). Daarnaast werden in 2022 en 2023 individuele nesten van wulp van een vossenwerend raster voorzien³.

In het gebied zijn circa zes weidevogelbeschermers actief (DR52 Veenkoloniën), die aangeven dat het zoeken wordt bemoeilijkt door de langgerekte en golfende percelen. Vanwege een tekort aan vrijwilligers wordt niet in het gehele gebied aan nestbescherming gedaan. Binnen en in de directe omgeving van het gebied zijn minimaal twee jagers actief met het beheer van predatoren⁴.

¹ Kaartportaal.drenthe.nl; gemiddelde voorjaars grondwaterstand

² Cumulatief voor de soorten Kievit, Scholekster, Tureluur en Wulp. Bron: [redacted] 2024. Evaluatie boerenlandvogels 2021-2023. Inzicht in weidevogelbeheer in Drenthe. A&W-rapport 23-245.

³ Bron: Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels & Landschapsbeheer Drenthe

⁴ Gebaseerd op in FRS ingevoerde waarnemingen.

De weidevogelbeschermers voeren de bescherming uit onder de coördinatie van Landschapsbeheer Drenthe en hebben contact met circa 15 boeren. De samenwerking met een deel van de boeren is voor verbetering vatbaar.

Het predatorenbeheer is de afgelopen jaren uitgevoerd op basis van een provinciaal toestemmingsbesluit, ook zijn vangkooien voor de vos ingezet. De kaarten in bijlage 2 geven een indruk van de verspreiding van enkele overige predatoren van nesten en kuikens. Vanuit de vrijwilligers wordt onder andere de vos als predator genoemd, ook vanwege de aanwezigheid van een vossenbouw.

Tabel 1: Kwantitatieve data Valthermond

	2021	2022	2023
Beheer maatregelen			
Grasland	61	39	63
Bouwland	458	479	460
Beheermaatregelen weidevogels			
Hulp voor de wulp (raster rond nest)	0	1	2
Predatorenbeheer			
Vos (binnen 3 km)	49	7	8
Zwarte kraai	100	18	68
Monitoring (Nesten)			
Kievit	24	33	27
Scholekster	1	1	3
Grutto	0	0	0
Wulp	0	3	2
Tureluur	0	0	0

Aanbevelingen

Om het zoeken van nesten op de langgerekte en golfende percelen te vereenvoudigen en de nestbescherming te verbeteren, kan het (vaker) inzetten van een drone naar verwachting van meerwaarde zijn. Daarnaast is het wenselijk om in samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe te kijken hoe extra vrijwilligers kunnen worden geworven.

Het realiseren van uitgestelde bewerkingen en/of braakstroken op en rond percelen waar clusters met kievit aanwezig zijn lijkt voor dit gebied waardevol. Vanwege de begrenzing als leefgebied open akkerland, liggen er naar verwachting kansen om binnen het ANLb extra beheer af te sluiten in de vorm van kruidenrijke akkerranden, die ook van meerwaarde kunnen zijn voor een soort als kievit.

Disclaimer

Deze gebiedsscan heeft alleen betrekking op kievit, scholekster, grutto, wulp en tureluur.

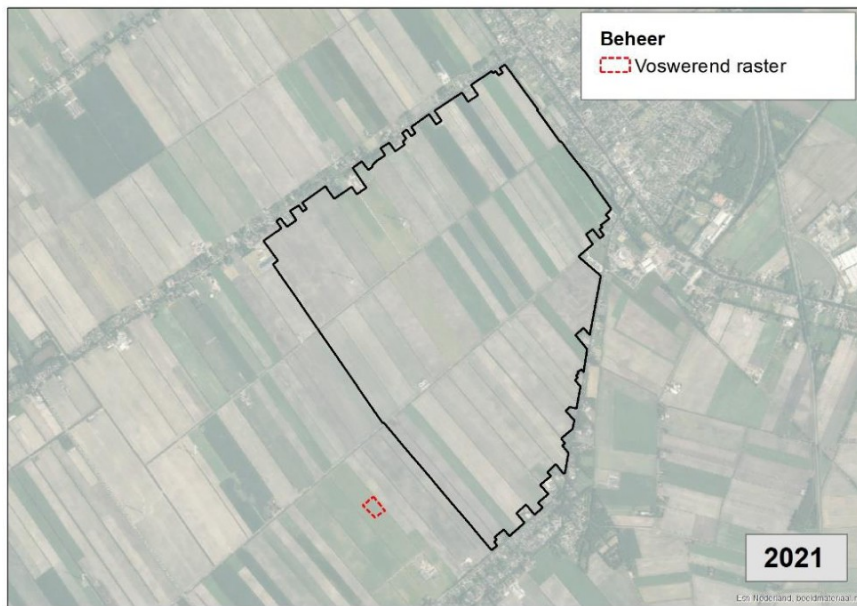
Het aantal gevonden nesten geeft alleen een indicatie van de populatieontwikkeling. Zo wordt in gebieden met beheer niet gezocht naar nesten en kan de inspanning van vrijwilligers door de jaren heen verschillen. Ook BMP- en BTS-gegevens moeten met grote voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Dit omdat jaarlijks getelde oppervlaktes per cluster kunnen variëren, waardoor de aantallen tussen jaren niet altijd direct vergeleken kunnen worden.

Ook waarnemingen van predatoren zijn niet op een gestandaardiseerde wijze verzameld en geven vaak slechts een indruk van de situatie. In 2022 in drie gebieden in Drenthe uitgevoerd predatieonderzoek met camera's toonde aan dat de vos in deze gebieden veruit de belangrijkste predator van nesten was, gevolgd door steenmarter, zwarte kraai en das.

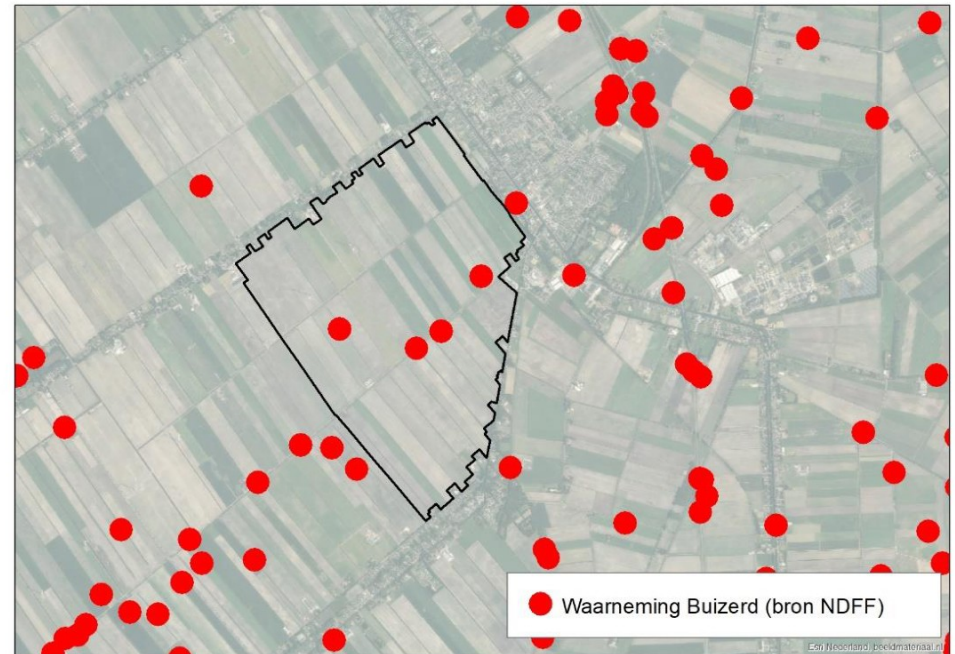
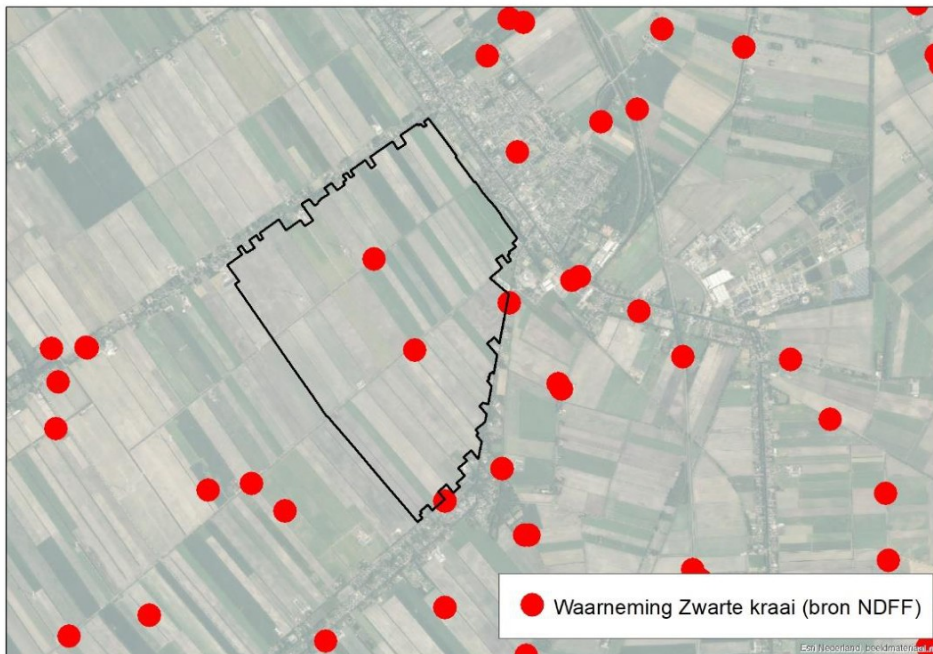
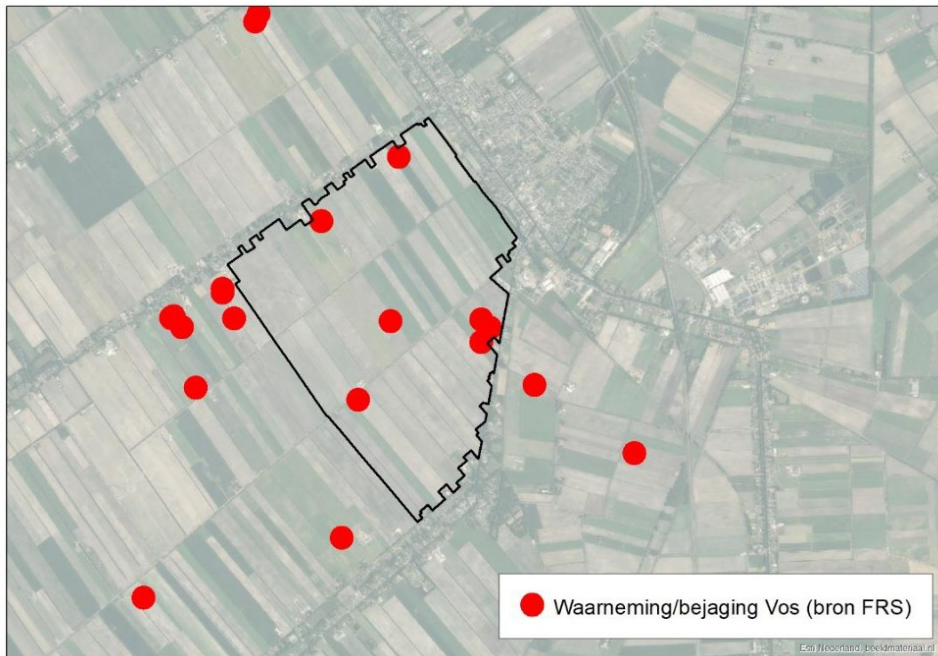
De in bijlage 2 opgenomen kaarten zijn m.u.v. vos, gebaseerd op data vanuit de NDFP. Hierbij zijn polygonen geconverteerd naar stippen en meerdere waarnemingen/stippen kunnen betrekking op één exemplaar. De kaarten geven dan ook niet meer dan een beeld van de aan- of afwezigheid van een soort in het gebied.

De aanbevelingen zijn gebaseerd op beschikbare data en gesprekken met lokale deskundigen.

Bijlage 1. Beheer in de jaren 2021-2023

Bijlage 2. Waarnemingen enkele predatoren 2021-2023

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen